

Anrijs Matīss (Latvijas Republikas Saeima)
UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA LATGALĒ

Atslēgas vārdi: *reģiona izaugsme, uzņēmējdarbības attīstība, nodarbinātība.*

Esošā situācija:

- Latgales reģionā ir zems IKP (6,176 tūkst. EUR) uz iedzīvotāju, zemākais valstī, trīs reizes zemāks nekā Rīgā (17,790 tūkst. EUR), divas reizes zemāks par vidējo valstī (10,839 tūkst. EUR);³

- Tāpat ir augsti bezdarba rādītāji, ekonomiskās krīzes periodā Latgales reģionā bija zemāks bezdarba līmenis nekā vidēji Latvijā. Uzlabojoties ekonomiskajai situācijai valstī, Latgalē ekonomiskā attīstība ir bijusi lēnāka nekā citos reģionos, bezdarba līmenis nav būtiski samazinājies;

Ir zema vidējā darba alga, vairāk nekā par trešdaļu zemāka nekā vidēji valstī.

Latgales reģiona priekšrocības:

- Ģeogrāfiskais novietojums – Lietuvas, Krievijas, Baltkrievijas pierobeža;
 - Galvenie austrumu-rietumu tranzīta koridori šķērso Latgali, dzelzceļš, ES sauszemes robeža ar Krieviju un Baltkrieviju, Lietuvas pierobeža un dzelzceļa savienojums;

- Veiktas un turpinās ievērojamas investīcijas Latgales reģiona infrastruktūrā, tais skaitā ceļu tīkla, dzelzceļa attīstībā, veicinot uzņēmējdarbības izaugsmi;

- Izveidota Latgales Speciālā ekonomiskā zona un jau kopš deviņdesmito gadu vidus darbojas Rēzeknes SEZ kā papildu stimuls uzņēmējdarbībai un investīciju piesaistei;

- Resursu pieejamība (kokmateriāli, izejvielas būvmateriālu ražošanai, pārtikas rūpniecība);

- Relatīvi zemas darbspēka izmaksas un augsta pieejamība;

- Mūsdienīgas un tehnoloģiskas augstākās izglītības iespējas Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā un Daugavpils Universitātē;

Iespējas attīstīt profesionālo izglītību visā reģionā, lai nodrošinātu atbilstošu speciālistu kvalifikāciju.

Izaugsmes iespējas:

- Latgales reģiona attīstībai nepieciešams būtisks ekonomiskais izrāviens – uzņēmējdarbības aktivitātes un nodarbinātības veicināšana, iedzīvotāju dzīves līmeņa kāpināšana;

- Transporta un loģistikas nozares attīstība, orientēšanās ne tikai uz dzelzceļa vai auto transporta tranzīta iespējām, bet papildu pievienotās vērtības radīšana: loģistika, preču komplektēšana, preču apstrāde un marķēšana atbilstoši Eiropas vienotā tirgus prasībām;

- Apstrādes rūpniecības attīstība, t. sk. mašīnbūve ar senām tradīcijām (piemēram, Daugavpils lokomotīvu remonta rūpnīca, REBIR u. c.), jaunu ražotņu izveide, izmantojot Latgales SEZ priekšrocības;

- Pārtikas pārstrādes nozares attīstība, orientējoties uz eksporta iespējām, jaunu augstas pievienotās vērtības pārtikas produktu eksportam ir liels potenciāls (tai skaitā uz Krieviju, kur tirgus agri vai vēl tiks atvērts);

- Investīciju piesaiste no Krievijas un Baltkrievijas, lai kāpinātu ražošanas apjomu Latgalē un iekļūtu ES tirgū;

- Pārrobežu sadarbības projektu īstenošana; samazinoties ES tiešajam struktūrfondu atbalstam, pārrobežu sadarbības projekti kļūs arvien aktuālāki.

Kopumā ir jāveicina jaunas investīcijas un gudri jāizmanto tas potenciāls, kas Latgalē ir pieejams, attīstot uzņēmējdarbību un radot jaunas, labi apmaksātas darba vietas, tikai tā var būtiski paaugstināt dzīves līmeni un nodrošināt reģiona izaugsmi un iedzīvotāju labklājību. Latgales attīstības programmas atjaunināšana, Latgales SEZ izveide, specifiski uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti Latgalē, Eiropas fondu novirzīšana reģiona attīstībai nodrošinās izaugsmes mērķu sasniegšanu.

³ *Iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju. Centrālās statistikas pārvaldes dati, 2012.gads.*